

Ngoma ikilia sana hai-
kawi kupasuka na ivumayo
haidumu hunena mzee mu-
ngwana.

Kulingana na maneno
hayo nimejiruhusu kushi-
ka tena kalamu yangu kwa
kuwajulisha jambo moja
linalotusonga moyoni wa-
kati ninajitembeza mi-
koani. Jambo hilo lali-
ngana na mwenendo mbaya
wa akina dada na kaka
zetu wasioheshimu siku
hizi wazazi wao hata ki-
dogo.

Mara nyingi twawaona
dada na kaka hao wakita-
ngatanga barabarani wa-
sijue wakwendako.

Hilo laonekana hasa wa-
kati huu wa mafungo. Wa-
le wanokuwa bado maso-
moni wajielekeza huko
bila nia yoyote ya ku-
jielimisha. Wadanganya

wazazi eti wakwenda ku-
chuma elimu shuleni ja-
pokuwa shabaha yao maa-
lum ni kujigeuza mala-
ya.

Kwa ngambo ya wadada,
hawa hujigeuza wanawake
wa furaha wa mabwana we-
nye feza na kwa ngambo
ya wakaka, hawa hujigeu-
za nao wale tunaozoea
kuita hapa kwetu wa
"jeunes premiers" ama
"petits poussins" kwa ku-
wafurahisha ao kuwate-
gemea akina mama wenyi
pato lakutoshelea. Akina
mama hao wana umri wa
mama zao ao ule wa mama-
kuu zao.

Dada na kaka hao wa-
jielekeza kanisani si
kwa kumuomba Mwenyezi
Mola (Mungu), bali kwa
kuonyesha mavazi wanayo-
vaa na hali ya mwili wao
baada ya kuunguza nywele

zao na kutumia sabuni
na dawa nyingine za ku-
jichubua ngozi na ku-
geuka kama nguruwe zili-
zomwangiwa maji ya moto.
Wakienda sokoni, dukani,
kwenye michezo, sinema
na penginepo, wanacheke-
lea akina mama ao baba
wasio na mavazi kama yao
ama feza nyingi kwa ku-
nunua vyakula ama vitu
vyenye samani kubwa wa-
navyotia katika vikapo
ao mikoba yenye kuonya
vyote vilivyomo.

Haya ya jamaa zao ndi-
yo furaha kwao. Wadada
wa mtindo huo, wakisha
kubeba mimba, kwa mfano,
hawaoni hata woga wowote
wa kutoa mimba hiyo ija-
pokuwa wanajua wazi kama
ni hatari kabisa na ni
hasara kwa afia yao.
Kwa ngambo ingine sijui
tuseme je juu ya wale

akina dada wanaotupa wa-
toto waliowazaa katika
vyoo ao katika yalala
na mifereji. Wavulana
baada ya kuwabebecha wa-
binti mimba ingawa hawa
na ginsi ya kuwatunza
wala nyumba kwa kulala,
hawa huwatupilia kwa wa-
zazi wao ingawa hawana
pato lakutoshelea kwa
kuwatunza na kutunza bi-
bi na mtoto. Ukiuliza
akina dada kisa kilicho-
watuma kutenda hivyo,
wao hujibu kuwa wada-
nganywa na rafiki zao
wa kiume. Vijana hao wa
waume hujisemea kuwa da-
da hao wamewasingizia
uwongo kwani mzigo huo
waliupata baada ya ku-
tembea kisirisiri popote
mikoani na wa "baba su-
kari" walio na pesa nyi-
ngi. Kwa kutowapatisha
wababa hao haya mbele

ya wake zao, dada zetu
huwasingizia sasa wavu-
lana eti ni wao ndio wa-
liowabebecha mimba.

Vitendo munavyovifany-
ni vya haya kabisa kwan-
vyazaulisha wazazi we-
nu. Ni lazima sana mu-
jiulize vizuri juu ya
vitendo vyenu na mufany-
bidii ya kubadilisha
mwendo mukireshimu waza-
zi waliojitolea kweni
bila kuwaomba lolote
Yaonekana wazi kama ha-
mutegemei sheria ama ka-
nuni yoyote inayoelekea
maisha.

Basi akina dada na ka-
ka mujireshimu kwani mu-
ngwana husema: Taratibu
ndiyo mwendo na mwendo
na tamaa yaua mtu pia
njia mbili zilimshinda
mzee fisi.

Bisimwa L.B. Tserou

Kivu ya Kusini

Padri Gapangwa atajwa Askofu mpya wa Diosezi ya Uvira

Mnamo tarehe 27 Julay
1985, Baba mtakatifu wa
Roma, Papa Yoane-Paulo
wa pili alimtaja padri
Gapangwa kama vile as-
kofu mpya wa diosezi ka-
toliki ya Uvira. Habari
hiyo ilitolewa kwa wau-
mini wa dini katoliki
na akina arkiaskofu Mu-
lindwa Mutabesha mnamo
tarehe 28 Julay wakati
ya misa ya upadrisho
iliyosomwa kunako uwanja
Mbutu mtaani Kadutu,
mjini Bukavu.

Wasomaji wetu wataele-
wa kuwa padri Gapangwa
ndiye askofu wa tatu wa
diosezi ya Uvira. Tangu
Julay 1984 mpaka kutajwa
kwake kama askofu mhe-
shimiwa huyo alikuwa
akihusika na uongozi wa
diosezi ya hiyo. Alia-
shwa madaraka hayo na
akina askofu Dheju, ali-
yemkomboa askofu wa kwa-
za Catarzi mbele arejee

kulongozadiosezi ya Bu-
nia katika jimbo la Zaï-
re ya Juu (Haut-Zaïre).

Padri Gapangwa ndiye as-
kofu wa kwanza mzaliwa
wa diosezi hiyo ya Uvi-
ra.

Ni mmoja kati ya mapad-
ri Mutimanwa, Mugandja
na Gapangwa ndiye aliku-
wa akizaniwa kupewa ma-
daraka hayo.

Furaha kubwa pia kwa
kanisa katoliki jimboni
na hasa kwa diosezi ya
Bukavu ni kuona ilijipa-
tia tena mapadri wengine
wawili wapya mnamo tare-
he 4 Ogusti 1985 kunako
parokia ya Walungu baada
ya kusherehekea upadri-
sho wa wananchi Bahala
Okw'Ibale wa parokia ya
Ciriri - Bagira, Mbilizi
Lwesso wa parokia ya Ka-
dutu na Bulambo Lunanga
wa parokia ya Cah - I-
banda.

Bisimwa L.-B. Tserou.

Je umesikia...?

KWAMBA yule aliyekuwa akijiita kuwa mtumishi
wa gazeti Elima ahusikae na matangazo ya bia-
shara (agent publicitaire) amegeuka mwizi? Ki-
sha kupewa kazi ya kuuza (vendre) na kugawa ma-
gazeti katika maofisi mbali mbali ya huko Goma,
mwananchi Kafuko Matabaro Baleke Mpaka alianza
sasa kugusa nafasi isiyostahili.
Alijiruhusu hata kujimwanga porini (kukimbia)
akipeleka baskeli (kinga) la shirika alilokuwa
akitumikia (gazeti Elima).
Mpaka sasa, atafutwa nafasi zote lakini lah!
Matumaini yetu ni kuona askari walinda amani mi-
koani (gendarmes) wammasa na kumtupa nafasi ata-
kapojitia makosa yake na kujisahihisha.

Gazeti la Kivu

Mwaka wa 12 n° 282

Tarehe 31 Ogusti mpaka 6 Septemba 1985

Kiongozi : Mutiri-wa-Bashara

Kisha miaka 15

Barabara Walikale-Masisi imefunguliwa upya

Kisha miezi sita ya
kazi ngumu, wakaaji wa
mitaa ya Walikale na Ma-
sisi walifungua barabara
inayunganisha mitaa yao
miwili. Barabara hiyo
ina kitambo cha kilome-
tri 156. Prezidenti wa
Chama jimboni aliye pia
liwali wa jimbo la Kivu,
mwananchi Mwando Nsimba,
alijionea mwenyewe ukwe-
li huo wakati hapo ma-
juzi alitembelea mitaa
hiyo tuliotaja hapo juu.
Barabara hiyo iliharibi-
ka tangu mwaka 1970. Tu-
takumbuka hapa kuwa huko
Walikale wakaaji hulima
mpunga, kalanga, muhogo
pamoja na ngazi za mchi-
kichi. Udongo wake una
madini ya zahabu. Mtaa
wa Masisi wajulikana ha-
sa kwa ufugo wa ngombe,
mbuzi na kondoo.

Walikale yamka katika
usingizi

Alipotembelea Walikale
mnamo mwaka 1983, liwali
Mwando alivunjwa moyo

kwa kutambua kuwa wakaa-
ji wa huko walikuwa wa-
vivu na walevi. Hawaku-
shurulika hata kidogo
na kazi za kutengeneza
mabarabara ao mlimo. Wa-
nafunzi, walimu na vija-
na wengine na hata wazee
walipendelea hasa zaidi
kujielekeza porini kwa
kuchimba zahabu.

Kisha miaka miwili ma-
mbo yaanza sasa kubadi-
lika. Wakaaji waanza ku-
shurulika na maendeleo
ya mtaa wao. Barabara
zatengenezwa bila wasi-
wasi, nyumba zajengwa
upya na wanafunzi wajie-
lekeza kwa uwingi shule-
ni. Kufuatana na jambo
hilo, liwali Mwando ha-
kusita kuwapa pongezi
wakaaji wa mtaa wa Wa-
likale kwa kuona waliwe-
za kusikia mashauri ya-
ke.

Masisi:mipango mipya kwa
kupewa udongo.

Huko Walikale kama vi-
le Masisi, wakaaji wame-

sikia mwito wa Baba wa
Taifa na ule wa Liwali
wa jimbo la Kivu, na wa-
anza sasa kutia mkazo
juu ya maendeleo ya mi-
taa yao. Lakini kuna ba-
do walakini. Ugonjwa
mkali unaowasonga wakaa-
ji wa Masisi ni ule wa
kupigania mashamba. Wale
matajiri wafanya vyote
wawezavyo kwa kuangamiza
raia wakiwanyanganya ma-
shamba na kuwafukuza bi-
la huruma yoyote.

Prezidenti wa Chama
jimboni aliye pia liwali
wa jimbo la Kivu, alitia
nukta kwa kumaliza ja-
mbo hilo. Aliwakaripia
viongozi wa kazi za se-
rikali wanaojiruhusu ku-
leta mchafuko katika
ugawaji wa mashamba. Ni
hivi, aliwaelezea kuwa
siku hizi hakuna yule
atakatayepewa shamba huko
Masisi, bila sahihi ya
pekee ya liwali wa ji-
mbo.

Kaboyi Habimana.

Shahiri

Mateso

Wapi !
Maisha kanitupa
Nyumbani njaa
Kazini magumu
Popote tabu

Niliomba sikupele
Kosa la nani ?
Ingawa sote twatumika
Mwenye chake na chake

Nilipiga hodi, bure !
Mlango haukufunguliwa
Eti leo si mchezo
Kila mtu kwake

Nilipiga yohe na kulia
Funga kinywa
Maisha ni hivyo
Vumilia ngoja kesho

Niliingia shambani
Kukata na kulima
Wapi ! udongo umechoka
Na ukame umefika

Sasa nifanye je
Nife au...Hapana tafadhali
Jipe tu moyo, utajionea.

Tangolek